

aan De (plaatsvervangende) leden van de Bondsraad
van Algemeen Bestuur
betreft Notitie bij Meerjarenbegroting 2016-2020
status Ter besluitvorming
cc
dd 29 oktober 2015
nr 15/FZbegr/1301/MvdW

Onderbouwing Meerjarenbegroting 2016-2020

De meerjarenbegroting voor de periode 2016-2020 is een begroting die met veel inspanning tot stand gekomen is. De financiële trends zijn zodanig dat er bij ongewijzigde uitvoering van het beleid grote tekorten zullen ontstaan. Dat begint in 2016 en loopt op. Dit is het gevolg van dalende inkomsten en stijgende kosten.

De inkomsten dalen omdat de inkomsten uit contributie zullen dalen. Het aantal verenigingsleden blijft afnemen en tezamen met een lage inflatie leidt dat tot dalende inkomsten. De inkomsten uit subsidie dalen ook al lange tijd en zullen in het gunstigste geval gelijk blijven. Ook op het gebied van sponsoring valt op korte termijn weinig verbetering te verwachten. Eventuele inkomsten uit sponsoring zullen bovendien voor een belangrijk deel besteed worden aan extra activiteiten.

De kosten stijgen doordat de CAO-lonen stijgen. Met ingang van 2016 is die stijging extra groot in verband met een inhaalslag in de CAO Sport.

Ook de IT-kosten zullen stijgen. De ontwikkeling van het Online Ledenadministratie gaat door en is nodig om de essentiële systemen up-to-date te houden. Het is belangrijk om in 2016 de conversie van Access naar OLA overbodig te maken en het daarna mogelijk te maken vanuit OLA email of notificaties naar leden te versturen. Daarna is het ontsluiten van de evenementenkalender in OLA en het ontwikkelen van MijnKNSB essentieel, zodat leden zich gemakkelijker kunnen aanmelden voor diensten of evenementen.

Daarnaast is behoefte aan een landelijke uitslagenserver en is de website gedateerd. Als er voldoende financiële ruimte is, zullen deze worden vernieuwd. Dat betekent dat de afschrijvingen en de onderhoudskosten op het gebied van ICT omhoog zullen gaan. Schoolschaak en internetschaak zijn essentiële speerpunten voor de toekomst van het schaken in Nederland. De inspanningen op die terreinen moeten weer op peil gebracht worden.

In het verleden zijn enkele bezuinigingsoperaties noodzakelijk geweest. In 2005 heeft een reorganisatie plaatsgevonden vanwege acute financiële problemen die werden veroorzaakt door een mislukt IT-project, de Schaakacademie. Daarna was vooral de liquiditeit onvoldoende en die is door stringent begrotingsbeleid naar aanvaardbaar niveau gebracht. Dat is gedaan door bezuinigen op diverse terreinen, o.a. uitzendingen, talentontwikkeling en het bondsblad. Desalniettemin waren in 2013 noodmaatregelen nodig door een forse verlaging van de subsidie. Die maatregelen betroffen enerzijds een contributieverhoging en anderzijds aanvullende bezuinigingen, vooral op tijdelijk personeel.

Nu zijn we op een punt gekomen dat verder bezuinigen via de kaasschaaf op inhoudelijke budgetten niet verder verantwoord is. Deze budgetten zijn al minimaal zeker ten opzichte van de personeelskosten. Aan de opbrengstenkant is een verdere contributieverhoging bovenop de ingecalculeerde inflatiecorrectie niet wenselijk gezien de recente verhoging in 2013.

Zoals in het begin gemeld zullen tekorten ontstaan als de KNSB op de huidige wijze doorgaat. Daarbij spelen de volgende ontwikkelingen en keuzes een rol:

- De contributiebatens nemen vanaf 2015 trendmatig af. De sterke toename in 2013 en 2014 is het resultaat van de contributieverhoging in oktober 2013. De stijging in 2015 komt doordat het na-ijlende inflatie-effect sterker is dan de ledendaling. De contributiebatens nemen in de toekomst af door de continue daling van het aantal verenigingsleden in combinatie met een lage inflatie. Het effect van de overige contributie op het resultaat is vrijwel nihil, omdat tegenover deze opbrengsten ook substantiële kosten staan.
- Voor de meeste beleidsterreinen blijven de baten en lasten gelijk.

- Voor talentontwikkeling nemen baten en lasten in gelijke mate af. Dat komt doordat de stertrainingen uiteindelijk helemaal buiten de KNSB-activiteiten zullen vallen. De inspanningen op het gebied van talentontwikkeling zijn sowieso beperkt.
- Na een substantiële daling in 2015 daalt de subsidie in 2016 verder. De aanname is dat het in 2017 bijna weer op het niveau van 2015 zit, maar dat is onzeker. Deze aanname vormt dus een risico. Ongeveer een derde van de subsidie is bedoeld voor Topschaak (programma Anish Giri en team). Mocht dat in de toekomst wegvallen dan zullen bepaalde noodzakelijke activiteiten, zoals een teamuitzending uit andere middelen moeten worden gefinancierd. Op subsidiegebied ligt er een risico van ca. 30.000 euro op jaarbasis.
- De sponsormarkt blijft moeilijk. Eventuele inkomsten zullen voor belangrijk deel aan extra activiteiten besteed worden. In 2015 zal de realisatie nul euro zal zijn.
- De personeelskosten nemen toe door CAO-afspraken. Werkgevers en werknemers hebben voor de komende jaren afgesproken dat de sector Sport een inhaalslag gaat maken om de beloningen meer marktconform te krijgen. Dat heeft een grotere loonstijging tot gevolg dan de afgelopen jaren gebruikelijk was.
- Op het gebied van huisvesting is vanaf 2018 weer een beperkte dotatie noodzakelijk in verband met onderhoud.
- De IT-kosten nemen toe door grotere uitgaven vooral op het gebied van ledenadministratie.
- De kosten voor de website zullen vanaf 2016 hoger zijn; mogelijkwerwijs is dit nog te zuinig begroot. De kosten voor het bondsblad nemen langzaam af. In 2014 is nog fors bezuinigd op het bondsblad. De kosten zijn met ingang van 2014 inclusief de hoofdredacteur. Voorheen waren die kosten onderdeel van de personeelslasten.
- Voor breedteschaak geldt dat de inspanning voor internetschaak in combinatie met schoolschaak weer op het niveau gebracht moet worden dat bij de hoge prioriteit hoort.
- De kosten van Topschaak zijn voor een belangrijk deel afhankelijk van subsidie en kunnen daarom nauwelijks lager. De kosten zijn in oneven jaren iets hoger, omdat het EK Landenteams duurder is dan de Olympiade.
- De opbrengsten en kosten voor wedstrijdschaak vormen vooral een herverdeling tussen verenigingen en zijn daarom nauwelijks te beïnvloeden.
- De afschrijvingslasten nemen toe in verband met de blijvende investeringen in OLA.

Indien de KNSB geen maatregelen neemt, leiden deze ontwikkelingen tot een structureel tekort dat in 2016 40.000 euro zal bedragen en zal stijgen tot een tekort van meer dan 100.000 euro in 2020. Dit betekent dat bezuinigingen onontkoombaar zijn en dat het helaas nodig is in te grijpen in het personeelsbestand. De KNSB doet dit zorgvuldig en snel en bovendien zodanig dat op korte termijn niet weer een reorganisatie nodig is. Gelet op het dreigende tekort in 2020, het risico op het gebied van subsidies dat nog niet in de cijfers is meegenomen, heeft de KNSB de noodzaak om tussen de 110.000 en 120.000 euro te besparen op jaarlijkse personeelslasten. Daarbij wil de KNSB zoveel mogelijk de dienstverlening richting de leden overeind houden.

Door deze maatregelen te nemen krijgt de KNSB weer een gezonde meerjarenbegroting, zoals uit tabel 1 blijkt. Hierin is bij de personeelslasten rekening gehouden met eenmalige reorganisatiekosten van 85.000 euro en is bij de overige kosten een post onvoorzien opgenomen die in 2016 25.000 euro bedraagt en daarna 10.000 euro per jaar.

De begroting laat een eenmalig tekort zien. Dat is onvermijdelijk vanwege de eenmalige kosten en gezien de huidige liquiditeitspositie nog juist mogelijk. Zie hiervoor tabel 2. Dat wil zeggen dat in dit scenario geen tijdelijke lening noodzakelijk is. Zonder maatregelen zou de liquiditeit zodanig verslechteren dat vanaf medio 2017 een lening nodig zou zijn.

Uiteindelijk loopt ook in de meerjarenbegroting het resultaat terug. Het is dus absoluut noodzakelijk dat het aantal verenigingsleden niet verder daalt. Een andere bron van inkomsten is de contributie van individuele leden. Het zou goed zijn als de KNSB erin slaagt meer marge over te houden aan de dienstverlening voor deze leden.

Hoewel er naar gestreefd wordt de dienstverlening vanuit de KNSB richting leden zo goed mogelijk op peil te houden, hebben de bezuinigingen bij het bondsbureau consequenties. Zo zullen arbeidsintensieve activiteiten, zoals het per post versturen van allerlei documenten, tot een minimum worden beperkt. Op het terrein van Topschaak en Talentontwikkeling zal gefocust worden op de belangrijkste activiteiten. Verder zal de begeleiding van topschakers en talenten minder intensief zijn. De berichtgeving op de website zal in principe geen actueel schaaknieuws bevatten, maar zich richten op informatievoorziening vanuit de KNSB richting leden en andere belangstellenden. De maatregelen

vragen veel van de medewerkers van het bondsbureau. Sommige processen zullen anders lopen en het kan enige tijd duren voordat alles weer gestroomlijnd is. Desalniettemin hebben bestuur en directie de overtuiging dat de maatregelen absoluut noodzakelijk zijn en eraan zullen bijdragen dat de KNSB-organisatie beter op de toekomst is voorbereid.

Ten slotte het volgende. Er zit een verhaal achter deze cijfers. Een verhaal van pijnlijke maatregelen die helaas onvermijdelijk zijn. Die maatregelen treffen niet alleen degenen die uit de organisatie vertrekken, maar ook degenen die blijven. Eerstgenoemden worden persoonlijk getroffen, terwijl zij zich met veel energie hebben ingespannen voor de KNSB en de schaaksport in Nederland. Voor laatstgenoemden geldt dat bepaalde activiteiten zullen vervallen en werk nog efficiënter moet worden uitgevoerd. Zo zal de centrale archivering grotendeels verdwijnen. Zoals al eerder gemeld zal het op papier versturen van allerlei stukken, zoals de competitiegids, JCC-gids, vergaderstukken e.d. zal beperkt worden.

Het betekent dat nog scherpere keuzes moeten worden gemaakt. Aan de andere kant blijft er ruimte voor vernieuwing. De focus op internet- en schoolschaak en de ontwikkeling van de IT geven de kleinere professionele organisatie tezamen met de vele vrijwilligers in het land de mogelijkheid de schaaksport in Nederland verder te ontwikkelen en de noodzakelijke ledengroei te bewerkstelligen.

MEERJARENBEGROTING

	R 2012	R 2013	R 2014	P 2015	B 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020
BATEN									
Contributie leden									
Verenigingsleden	529.985	546.305	603.112	607.000	604.000	601.000	598.000	595.000	592.000
Overig	35.378	33.844	29.155	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000	36.000
Eigen bijdragen leden									
Breedteschaak	7.905	5.949	5.981	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Kadervorming	13.816	14.536	12.049	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
Topschaak	3.294	5.581	4.035	0	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Talentontwikkeling	74.615	72.661	81.344	49.000	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
Jeugdschaak	9.635	8.920	9.080	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
Wedstrijdschaak	109.309	103.648	111.769	102.000	102.000	102.000	102.000	102.000	102.000
Subsidie	323.369	368.082	305.463	261.000	251.000	254.000	254.000	254.000	254.000
Sponsoring	44.436	38.198	16.538	0	0	0	0	0	0
Overige inkomsten	25.345	21.749	21.923	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000
TOTAAL	1.177.087	1.219.473	1.200.448	1.107.000	1.082.000	1.082.000	1.079.000	1.076.000	1.073.000
LASTEN									
Personeelslasten	562.254	440.512	439.833	449.000	439.000	351.000	356.000	360.000	369.000
Huisvestingslasten	27.213	30.814	18.770	22.000	20.000	20.000	24.000	24.000	24.000
IT-kosten	4.603	10.369	23.651	21.000	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
Overige organisatielasten	60.444	67.969	72.912	66.000	67.000	67.000	67.000	67.000	67.000
Activiteiten									
Bondsblad & website	81.418	84.125	83.735	80.000	85.000	84.000	84.000	83.000	83.000
Breedteschaak	80.713	69.708	85.624	66.000	70.000	75.000	75.000	75.000	75.000
Kadervorming	18.610	34.078	30.924	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Topschaak	100.620	170.295	138.877	139.000	133.000	137.000	136.000	135.000	132.000
Talentontwikkeling	87.469	106.232	118.369	73.000	58.000	58.000	58.000	58.000	58.000
Jeugdschaak	18.112	19.060	28.327	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000	32.000
Wedstrijdschaak	116.099	112.249	119.148	111.000	111.000	111.000	111.000	111.000	111.000
Afschrijvingslasten	5.178	5.343	8.210	10.000	12.000	15.000	18.000	21.000	24.000
Overige lasten	11.906	13.774	10.927	12.000	37.000	22.000	22.000	22.000	22.000
TOTAAL	1.174.639	1.164.528	1.179.305	1.116.000	1.132.000	1.040.000	1.051.000	1.056.000	1.065.000
OPERATIONEEL RESULTAAT	2.448	54.945	21.143	-9.000	-50.000	42.000	28.000	20.000	8.000

Tabel 1 Meerjarenbegroting

Liquiditeitsprognose	Oktober 2015	Januari 2016	April 2016	Juli 2016	Oktober 2016	Januari 2017
Begroting	183.474	115.507	67.750	3.157	119.687	50.178

Tabel 2 Liquiditeitsprognose